

BUTLLETÍ
DE
NOSTRA PARLA
(SECCIÓ CATALANA)

N.º 12

Octubre - Novembre - Desembre 1922

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Boters, 16, primer. — BARCELONA

LA CATALANITZACIÓ DEL CINEMA

El cinema és un espectacle combatut gairebé per tots el moralistes. No escatirem nosaltres si són encertades o no les opinions contràries al més popular dels espectacles, car ens apartariem del nostre camp d'acció; però volem parlar-ne des del punt de vista patriòtic. És innegable que el cinema s'ha estès arreu de la nostra terra. Adhuc en les més petites contrades hi trobeu una sala en la qual s'hi projecten pel·lícules. En els pobles petits gairebé no es llegeix i, per tant, la influència del llibre i dels diaris castellans és nul·la. Però, en canvi, els que no llegeixen acuden al cine, i aprenen el castellà llegint les llegendes que apareixen damunt de la pantalla. La llengua catalana és bandejada de l'escola, i el castellà, per mitjà d'un espectacle combatut únicament pels moralistes, es va extenent arreu de la nostra terra.

Sembla aquest un fet sense transcendència i nosaltres creiem

que en té molta. La llengua que entra pels ulls es la que s'aprèn més fàcilment. És que volem suposar que els camperols bandejaran la llengua pròpia i empraran la que ha estat plasmada per la raça que a poc a poc va desnacionalitzant el nostre poble? Naturalment que no. Catalunya no serà mai assimilada; però tots els que ens captenim de la divulgació de la nostra llengua cal que evitem que s'introdueixi la parla castellana als pobles en els quals no hi tenia entrada. Si poguessin fer-se les llegendes en català, quina propaganda més gran fariem de la nostra llengua! Els infants aprenen més fàcilment ortografia que els adults, perquè l'aprenen llegint. Potser no sabran perquè un mot s'escriu amb una o dues esses; però l'escriuran correctament per haver-lo vist escrit mantes vegades en els llibres de lectura. El mateix passaria amb el poble si poguessim aconseguir que l'ortografia li entrés pels ulls. És molt difícil que les llegendes de les pel·lícules es facin en català? Nosaltres creiem sincerament que no. El que manca és patriotisme. A la nostra terra hi ha moltes sales de cinema i si les Empreses que les exploten volguessin honorar la nostra llengua, ho aconseguirien fàcilment. No s'han unit mantes vegades per a defensar interessos materials, per què no s'uneixen també per tal de retre públic homenatge al nostre verb nacional? És que els pobles rurals protestarien si les llegendes fossin catalanes? És segur que no. A Barcelona protestarien els intolerants i els inadaptats; però, vulgues o no vulgues, haurien d'acceptar-les. Podem transigir en moltes coses d'ordre material; però amb la llengua no. Cal que ens monstrem irreductibles amb les coses relacionades amb el nostre esperit. Mentre hi hagi catalans temoregues que creguin que és una descortesia parlar català davant de gent no catalana, es impossible que la nostra llengua ocupi

el lloc que li pertoca. Cal deixar de banda aquests prejudicis provincians, i avesar-nos a usar el català en tots els actes de la nostra vida. Si el nostre patriotisme fos més viu i el nostre esperit fos amarat de catalanitat, avui la nostra llengua hauria gairebé triomfat. És dolorós confessar-ho, però ningú ens pot negar que si el català no es més estés es *perquè no volem*.

Cal, patriotes catalans, que fem un esforç suprem per tal que la nostra llengua, aquest tresor espiritual que Déu ens ha donat, triomfi esplendorosament i sigui instrument d'expressió de la raça catalana.

J. CIVERA I SORMANT

CRÓNICA DE «NOSTRA PARLA»

NOVA DELEGACIÓ

A Montblanch ha quedat constituïda una Delegació de Nostra Parla amb els següents elements: Mossèn Pau Queral, president; Jaume Foquet, tresorer; Enric Pujadas, secretari; i N'Albert Talavera i Josep M.ª Poblet, vocals.

LA DIADA DE LA LLENGUA CATALANA A L'ARBOS DEL PENEDES

El dia 29 d'octubre tingué lloc al Saló Arbosenc la Festa d'Homenatge a la Llengua Catalana que havia organitzat la Delegació de "Nostra Parla".

La gran Sala del Teatre estava plena de gom a gom i la festa esdevingué esplèndida.

De "Nostra Parla" de Barcelona hi anaren els senyors Domènec Pallerola i Joaquim Civera i Sormani vice-president.

Els elements de la Delegació han començat a repartir els rètols en català que "*Nostra Parla*" ha editat i dóna de franc.

A MONTBLANCH

La Delegació de Montblanch tan bon punt es constituí organitzà una Diada de Llengua Catalana que se celebrà el 31 de desembre.

Fou un acte que aplegà tots els patriotes d'aquella vila, col·laborant-hi l'Orfeó Montblanquí i la Delegació de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

Hi parlaren en nom de "*Nostra Parla*" els senyors Domènec Pallerola i Rafel Cardona, vice-secretari.

A TERRASA

El dia 26 de novembre la Delegació de Terrassa celebrà una gran diada de la Llengua Catalana, amb la col·laboració de l'Orfeó Terrassenc.

Presidí l'acte el president de la Delegació Sr. Ramon Manyà qui pronuncià un eloqüent parlament. Després parlaren els Sr. J. Arnús, de Sabadell i Juli Vila, Pere Benavent, Domènec Pallerola i R. Negre-Balet, Barcelona.

A SARREAL

Organizat per la Comissió de Propaganda se celebrà el tercer diumenge de novembre, a Sarreal, un míting d'afirmació nacionalista per tal de propagar l'ideari de "*Nostra Parla*".

L'acte tingué lloc a l'estatge del Casal Autonomista Republicà que es veié curull de gent, parlant-hi els senyors Manuel

Potau, diputat de Catalunya, en Miró Esplugues, de Tarragona, i en Domènec Pallerola i en Rafel Cardona, de Barcelona.

SOCIS NOUS

M. Massó i Llorens, Magi P. Sandiumenge, Ricard Piquè Batlle, Joan Costa, Jesus Sanchez, Joaquim Biosca, Ramon Sala, Pvre., Miquel A. Baltà, Isidor Mussoles, Francesc Domènec, Jaume Boixeda, Antoni Lluch, Josep Matheu, Josep Gallart, Joventut Nacionalista de Rupíà.

CURSETS DE GRAMATICA CATALANA

A primers de Novembre començà a NOSTRA PARLA un cursset de Gramàtica Catalana per a senyoretas, a càrrec del senyor Joaquim Civera i Sormaní, vice-president de l'entitat.

Oimés s'han donat classes en català a particulars pel senyor Domènec Pallerola.

Aquests cursets, com tots els que fins ara ha donat NOSTRA PARLA són completament gratuïts.

— La Delegació de NOSTRA PARLA de Girona ha organitzat uns cursets d'ortografia, literatura i història de Catalunya.

— A Mollerusa la Delegació de NOSTRA PARLA, amb la col·laboració de l'Acadèmia Montserratina, organitzà diferents cursets gratuïts de català a càrrec dels professors, Mossèn Marçal Boixader, N'Isidre Tassies, En Josep Comes Sorribes, en J. Albiñana, N'Emili Gállego i En Jesús Comes Carafí.

— A Tàrrrega els elements de la Delegació de NOSTRA PARLA organitzaren un cursset de llengua catalana.

NOTICIARI DE LES TERRES CATALANES

BALEARS

—Lluís Martí, el gran propagador nacionalista, ens ha deixat per a passar a millor vida.

Darrera d'ell, l'altíssim poeta Mossén Costa i Llobrera; ço que ha constituït un dol general a tota la Gran Catalunya. Arreu s'han celebrat sessions necrològiques i la premsa ha dedicat escollides i merescudes paraules, enaltidores del seu geni.

—Amb solemnitat patriòtica han tingut lloc actes commemoratius de l'entrada del Rei En Jaume a la ciutat el dia 31 de desembre.

MENORCA

—A l'"Ateneu Científic Literari i Artístic" s'hi celebrà una vetllada a la memòria del gran poeta En Miquel Costa i Llobera.

—Es troben molt avançats els treballs encaminats a constituir la Delegació de NOSTRA PARLA a Mahó. Hom compta amb elements tan entusiastes com En Joan Hernández Mora, En Ferran Soldevila, En J. Farnés.

CATALUNYA

—La Joventut Nacionalista de Montblanch amb la col·laboració de la de Valls organitzaren pel primer d'octubre un aplec patriòtic a Poblet que esdevingué una grandiosa manifestació de fe nacionalista.

—A Granyena de les Garrigues s'hi celebrà un miting nacionalista, el dia 2 d'octubre.

—A Granollers, es celebrà el mateix dia una festa patriòtica organitzada pels Pomells de Joventut.

—Al Centre Autonomista d'Hospitalet de Llobregat s'hi féu, el dia tres d'octubre una vetllada cultural amb motiu del repartiment de premis als nois de les escoles catalanes "Doctor Robert".

—El dia 15 d'octubre, la Unió Jurídica celebrà a La Bisbal a desgrat dels entrebancs dels representants del poble dominador l'acte d'afirmació nacionalista i de protesta contra els malfets comesos pel Jutge de Primera Instància que encara desconeix que el castellà no es parla pas a tot el món.

—El 6 d'octubre la Federació de les Joventuts Nacionalistes Radicals de Lleida va celebrar un miting separatista a les Borges Blanques.

—El 15 d'octubre es celebrà a Sant Feliu de Llobregat una gran Festa organitzada pels fervents pomellistes Mossèn Bonet i Alexandre Satorra en la qual hi prengué part nostre estimat company de Consell Directiu Sr. Jaume Bofill i Matas.

—El dia 12 d'octubre l'Orfeó de Sans anà a Olesa de Montserrat organitzant-se amb tal motiu en aquella vila una Festa patriòtica.

—El segon diumenge d'octubre tingué lloc a Montcada un acte de propaganda de l'Obra del Bon Mot.

L'Obra del Bon Mot també celebrà un acte de propaganda a Molins del Rei en el qual hi prengué part el president de la Delegació de NOSTRA PARLA Sr. M. Parramón.

A la Bisbal, el dotze de novembre s'hi celebrà una altra Festa patriòtica amb motiu de la benedicció i remesa d'una senyera a la Joventut Nacionalista de l'Escut Emporità.

El mateix dia es féu a Montgrí una altra festa d'homenatge a la bandera amb motiu de la benedicció de la del Pomell de Joventut "Renaixença Montgriena".

Cal remarcar el concurs històrico-literari sobre la data de l'onze de setembre, organitzat pels pomells de Joventut d'Igualada.

—A Girona, a primers de novembre es celebrà amb gran succés la Festa dels Jocs Florals infantils organitzats pel Centre de Dependents i Unió Comercial de Detallistes.

Cal fer notar l'èxit assolit per les conferències culturals donades al Círcol d'Estudis del Col·legi de Nostra Madona del Puig a Sant Celoni.

—A Berga, el dia tres de desembre s'hi celebrà un aplec nacionalista en el qual hi prengueren part els Srs. Bofill i Matas del Consell Directiu de NOSTRA PARLA i Nicolau d'Olwer, president d'aquesta entitat.

A l'Arbós del Penedés s'hi celebraren, en el mes de desembre, amb lluïment uns Jocs Florals.

—El 26 de novembre, es celebrà a Moyà un acte d'homenatge a Rafel Casanova.

—A Granollers, el dia de la Puríssima s'hi celebrà un acte d'afirmació nacionalista organitzat per l'Esquerra Catalana.

—El Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, de Barcelona, organitzà pel dia 22 d'octubre l'acte de posar en mans del President de la Mancomunitat les conclusions patriòtiques de nombrosíssims Ajuntaments de Catalunya que prengueren l'acord d'expressar la voluntat del poble català a governar-se per ell mateix. Aquest acte que hagué d'ajornar-se, es celebrà més tard amb gran solemnitat.

—Cal esmentar l'organització d'un Homenatge a l'insigne pedagog i patriota català Mossèn Baldiri Rexach.

—A Balaguer s'hi celebrà un aplec organitzat per Acció Catalana.

—Cal remarcar la campanya de la Joventut Nacionalista de la Lliga en conferències i mitings respecte als drets de les minories nacionals.

—Un estol de joves nacionalistes "Els Cavallers de St. Jordi", organitzaren pel tercer diumenge de desembre un aplec patriòtic a Santa Maria de Terrassa.

—L'Associació Catalana d'Estudiants ha organitzat una sèrie de cursos monogràfics a càrrec de prestigiosos i intel·ligents professors.

ROSELLO

—El dia set d'octubre els "Cantaires Catalans" de Perpinyà, foren triomfalment acollits a Elsa, on van interpretar un lluit programa de cançons catalanes.

—El dia 28 d'octubre l'elenc dramàtic del Casal Català de Perpinyà va inaugurar la temporada d'hivern amb la representació de la comèdia d'En Josep Morató "El Tresor".

—El dia 20 de novembre, l'Orquesta Simfònica de Perpinyà, amb la cooperació dels "Cantaires Catalans" donà un concert de música i cançons catalanes.

VALENCIA

—El dia nou d'octubre, data de l'entrada d'En Jaume I a la Ciutat de València es va celebrar un acte commemoratiu com es fa cada any.

Davant l'estàtua eqüestre del gran rei parlaren els Srs. Tomàs, Cervera Avinyó, Barell i Vilallonga. En nom de l'Ajuntament parlà el Sr. Garcia Cabanyes. També va expressar-se amb forta eloqüència i valencianitat l'il·lustre president de la Diputació Sr. Modest G. de Bentrosa.

—El dia 13 d'octubre fou presentada pels regidors Srs. Muñoz Carbonero, Samper i altres una proposició demanant que l'Ajuntament aprovés la cooficialitat de la llengua nostrada. S'acordà que passés a Comissió.

—A la comarca de la Plana fructifica el nostre ideal. Suara l'Ajuntament d'aquella ciutat ha acordat que el valencià sigui cooficial.

—Uns patricis han començat la publicació d'una elegantíssima sèrie de llibrets titulada "Collecció Rosella". El primer volum sortit porta belles obres d'En Rojç de Corella.

—A Albalat dels Sorells van celebrar uns brillants Jocs Florals en els quals va ésser regina de la festa la Srta. Pilar Garcia del Mo-

ral, poeta premiat el Sr. Bernat Ortin i mantenedor el regidor de València Sr. Josep Ballester Gozalbo.

—Els dies 11 i 12 de Novembre en el centre “Nostra Pàtria” situat en una de les barriades més populars de la Ciutat es feren festes amb motiu d'estrenar una senyera valenciana regalada a nostra entitat.

Es celebraren actes polítics i literaris i es repartiren almoines entre els pobres.

—Ha aparegut un setmanari que es diu “La Coronació de Nostra Patrona” que es proposa preparar l'ambient per a que tingui un caient de valencianitat l'homenatge que en la primavera pròxima es va a retre a la Mare de Déu dels Desamparats.

—En la popularíssima “Escuela de Artesanos” es va celebrar la festa anyal de repartiment de premis que va estar lluidíssima. El discurs va estar a càrrec de l'orador valencianista Ignasi Villalonga qui va pronunciar un discurs molt ben pensat i ben dit que va entusiasmar l'auditori. No cal dir que el discurs fou en nostra llengua. I en nostra llengua parlà així mateix el primer tinent d'alcalde En Vicent Marco i Miranda el qual presidia l'acte.

EXPANSIO CATALANA

FRANÇA

—A l’“Eclair”, P. de Rouquette el 22 d'Octubre hi publicà un article sobre “Mort du poète Miquel Costa i Llobera”.

—Jean Malye fa un estudi a “La Revue Rhénane” sobre el tema: “Un etude catalane sur l'administration française en Catalogne 1808-1814”.

—“L'Eclair” publica signat per En P. Rouquette un article sobre “La Fondation Bernat Metge”.

—En J. Pavlovsky publica dos articles a “La Renaissance” de París, sobre *Renaissance Catalane*.

ITALIA

—La Revista “Fantasma” publica el 15 d'octubre “L'orto” del nostre Alfons Maseras; “Ore” de la R. Vinyes i “Due liriche” d'En Joan Alcover.

—El “Giornale della Sera” de Nàpols el 27 de desembre publicà signat per G. Ravagnani un estudi sobre “Bielo” novel·la traduïda del català d'A. Maseras.

—Al “Giornale di Poesia” En Ravagnani hi publicà el 15 de desembre “Gara, Maternità, Colloquia” traducció italiana de tres poesies d'En J. Alcover.

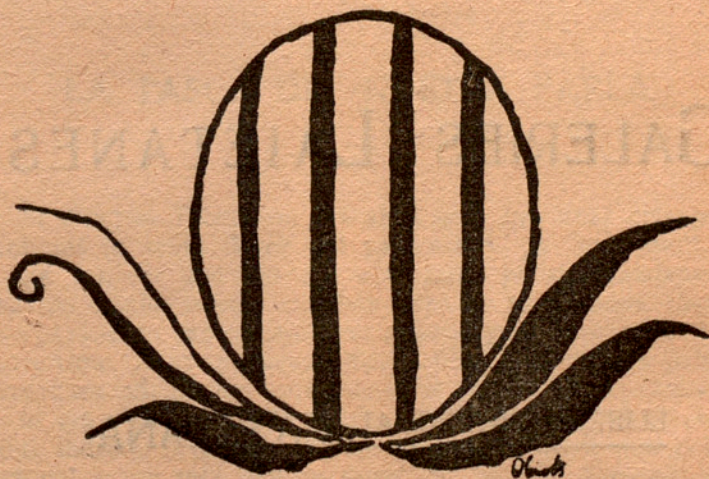
—Al “Giornale della Sera” En Cherardo Marone hi publica el 15 de desembre un article sobre el llibre d'En Lôpez Picó “Les enyorances del món”.

Ateneu A. G. — Enric Granados, 22, Barcelona.

N O S T R A
P A R L A

BARCELONA

Núm. 13

Gener 1923

413

Carrosseries per Automòbils

LA MUNDIAL

Grans TALLERS

Corts, 727

GALERIES LAIETANES

LLIBRERIA NACIONAL CATALANA

Gran Via, 613